

Julia Robertsová

Americká krása

Ztělesňuje všechno, co jsme si zvykli ztotožňovat s třpytivou představou velké hollywoodské hvězdy. A sny a touhy spjaté s touto představou navíc dokázala zformovat na počátku 90. let, kdy většina lidí fenomén hvězdy považovala v jeho tradiční podobě za přežitý. Obhájila svůj status i v době, která si jej navzdory vzrůstající pozici žen ve společnosti spojovala stále ještě především s muži. Ve svém oboru se tak Julia Robertsová jako jediná herečka vyrovná nejúspěšnějším kolegům – Tomu Hanksovi či Tomu Cruiseovi. I s bezprecedentním honorářem 25 milionů dolarů za film (v roce 2003 za starosvětský snímek Úsměv Mony Lisy) patří mezi herecké rekordmany.

Poměrovat její kouzlo vydělanými penězi se jaksi nesluší, Robertsová se nicméně stala první herečkou v historii, která dostala za film dvacetimilionový honorář (titulní role ve filmu Erin Brockovich jí v roce 2000 vynesla současně i jejího prvního a dosud jediného Oscara). I když jí nedávno na paty začaly šlapat – pokud jde o výdělky – Angelina Jolieová nebo Sarah Jessica Parkerová (a také Reese Witherspoonová), své těžce vydobyté, výlučné postavení si udržuje i v současnosti. I po čtyřicítce, kterou završila v říjnu 2007, totiž Robertsová patří k těm několika málo ženským hvězdám v poválečné historii, na jejichž filmy se chodí bez ohledu na to, kdo je na plátně jejich mužským partnerem. Nebo dokonce žádného partnera mít nemusí: za příklad může posloužit armádní důstojnice Hazeltineová v povídkovém snímku Na sv. Valentýna (2010), která v letadle naváže velmi hezký vztah se spolucestujícím (který je homosexuál) a pak spěchá domů za „mužem svého života“ (kterým je její malý syn).

Doménou Robertsové navzdory opatrným exkurzům do nezávislé a „umělecké“ sféry zůstávají žánrové snímky, přičemž podstatu její kinematografické existence tvoří ten nejženštější žánr ze všech, romantická komedie. Dokonce až do té míry, že i do thrillerů nebo realisticky působících psychologických filmů si s sebou přináší vážný, až úzkostný pohled třpytivě tmavých očí i svůj proslulý úsměv – rozzářený výraz vzbuzující představu, že někde na světě existuje muž, který ji smí líbat. Tahle představa je s Robertsovou natolik spjatá, že jí autoři romantické komedie *Notting Hill* (1999) vybavili jako základním pocitem intelektuálního britského knihkupce v podání Hughu Granta. Protagonistu snímku Rogera Michella postava Robertsové zaujme jako náhodná návštěvnice jeho krámků – ale skutečně zajímat ho začíná teprve ve chvíli, kdy si uvědomí, že jde o hollywoodskou hvězdu Annu Scottovou. Vyprávění pak táhne kupředu hrdinova snaha stát se mužem, který tuhle ženu může líbat a vyvolávat na její tváři zmíněný šťastný výraz.

Příběh, který hrdinky Julie Robertsové divákům zas a znovu vyprávějí, se většinou odehrává právě mezi počáteční utrápenou nejistotou outsidera vtělenou do úzkostného pohledu a finálním triumfem završeným právě „vítězným“ úsměvem. Robertsová samozřejmě prostřednictvím svých hrdinek nenabízí divákům žádný dokonalý recept na život: útěcha, kterou zas a znovu poskytuje, je však půvabná a ve stylizovaném hollywoodském ráji dobrých konců působí legitimně. Navzdory podobám, které v jednotlivých filmech a nejrůznějších žánrech získává, je ovšem příběh, který nám Julia Robertsová vypráví, velmi americký: je to story o naději, pohádka o úspěš-

ném překonávání překážek. Jde pochopitelně o starou dobrou vyprávětku o Popelce, která nezůstává nečinně sedět v koutě nad rozsypaným hrachem, ale která si to odhodlaně namířila na to jediné správné místo bez ohledu na to, že se to pro ni zdánlivě nehodilo. A nic na tom nezmění ani komediální pohádka Sněhurka (2012), ve které si Robertsová vzhledem ke svému věku a smyslu pro humor nezahrála odstrkovanou mladičkou, naivní, ale samolibou, žárlivou a zlou královnou.

Vítězný charakter postavy, se kterou si Julii Robertsovou ztotožňujeme, jen zdůrazňuje skutečnost, že její postava často vstupuje do vyprávění jako „ta druhá“, přičemž roli uspokojujícího objektu touhy hraje jiná herečka. Tento postup úspěšně používá Svatba mého nejlepšího přítele (1997), kde její hrdince objekt milostného zájmu (Dermot Mulroney) odloučí konkurentka v podání Cameron Diazové, romantická komedie Zlatička pro každého (2001), kde Robertsová hrála upozaděnou sestru filmové hvězdy v podání Catherine Zeta-Jonesové, či melodrama Druhá nebo první (1998), kde ztvárnila nezralou mladou ženu, jež se v rodině pokouší nahradit milencovu bývalou umírající partnerku v podání Susan Sarandonové.

Činorodá Popelka Julie Robertsově možná není ani nejchytřejší, ani nejkrásnější na celém světě. Svě místo ve světě si často spíše vytváří, protože tam dosud trapně chybělo, než aby je nacházela nebo dokonce obsazovala na úkor někoho jiného. Kdyby ovšem v případě robertsovského příběhu šlo o nějakou agresivní feministickou historku, nemohla by mít tak obrovský ohlas: vždycky znovu je po ruce starosvětsky ozbrojující úsměv, který uhladí všechny hrany a potvrdí

nám, že se nacházíme v bezpečném prostoru konzervativních hodnot.

Přestože jde o ten nejbanálnější příběh, dokáže mu herečka vdechnout svěžest, opravdovost a přirozenost – což je nejspíš hlavní příčinou skutečnosti, že její filmy jen na americkém trhu dosud vydělaly téměř dvě a půl miliardy dolarů. Tato ikona působí jako od pohledu otevřená, vstřícná, energická žena tradičního typu, která patrně zvládne jeden z nejtěžších úkolů ženské herecké hvězdy – totiž přehrát se po čtyřicítce z rolí milenek do mateřských a mentorských partů. Jako důkaz mohou posloužit i pouhé mluvené role Robertsová – laskavá pavoučice, již propůjčila hlas v dětském snímku Šarlotina pavučinka (2006), nebo hrdinčina terapeutka v romantické komedii Láska, svatba, manželství (2011), kterou režijně debutoval hereččin partner ze Svatby mého nejlepšího přítele, Dermot Mulroney.

Robertsová se vymyká kultu mládí ovládajícímu současnou globální popkulturu a operuje s našimi emocemi mimo aktuální časoprostor, i když současně kopíruje nejobvyklejší vztahové a sociální modely. Ovládá kouzlo, které nás nutí přestat vnímat schémata, o jejichž rozvíklávání a potvrzování se opírá existence každé herecké hvězdy.

Robertsová má v sobě eleganci, i když (což činí s oblibou) hraje docela obyčejné ženské – navenek lehounce vulgární, upovídáné a špatně oblečené. V pomyslných růžových bačkórách ve tvaru králíčků, vyhrazených koketním hollywoodským zlatíčkům, nikdy nebyla pouze roztomilá: zachovala si vždycy elegantní chůzi modelky, čekající s nezdolnou a oprávněnou důvěrou na to, až ji pozvou nahoru na předváděcí molo.